

Abstrakt práce

1. Téma práce: Využitie obalovej analýzy dát pri hodnotení efektívnosti rôznych produkčných jednotiek
2. Meno autora: Ján Pižem
3. Ročník a odbor štúdia: 2. Ročník/I. Stupeň, FBI
4. Konzultant/vedúci práce: Ing. Martin Bod'a
5. Obsah (rozsah 25 riadkov)

Cieľom tejto práce je prezentovať obalovú analýzu dát (DEA, data envelopment analysis) a jej využitie, ako univerzálnu metódu hodnotenia efektívnosti rôznych produkčných jednotiek. Pre porovnanie budeme sledovať efektívnosť slovenských bánk, stavebných podnikov na Slovensku a hotelov a podobných zariadení európskych štátov v roku 2009. Využitie budú viaceré modely, podľa potreby a vhodnosti jednotlivých modelov pre danú situáciu. Na základe výstupov jednotlivých modelov budú načrtnuté možnosti ako zlepšiť situáciu a zvýšiť efektívnosť podnikov.

V prvej časti práce sledujeme efektívnosť slovenských bánk v roku 2009. Cieľom je pomocou obalovej analýzy dát určiť, ktoré banky sa v roku 2009 javili efektívne, a ktoré neefektívne. Využívame na to konkrétne SBM model, zdôvodnenie je popísané v nasledujúcom texte. Použitý je vážený aj nevážený tvar SBM modelu, váhy sme stanovili pomocou Saatyho metódy využitím exaktného prístupu. Použitý je aj tzv. neželaný výstup, ktorý sme transformovali na želaný.

Údaje o bankách sme čerpali z ročenky Trendu Top vo finančníctve, kde sú dáta sumarizované. Ako výberovú vzorku rozhodovacích jednotiek (decision making unit, DMU) sme použili 14 bánk so sídlom v Slovenskej republike. Kvôli neúplnosti údajov tu nie sú zahrnuté pobočky zahraničných bánk. Zhrnuté nie sú ani Slovenská záručná a rozvojová banka a Eximbanka, keďže sú to štátne banky zriadené osobitným zákonom a nepodnikajú na základe zákona o bankách.

V druhej časti práce hodnotíme efektívnosť slovenských stavebných podnikov v roku 2009. Využívame na to výstupne orientované modely CCR-O, BCC-O, SBM-O-C, SBM-O-V a neorientovaný SBM model.

Údaje sme čerpali z ročeníek Trendu Top 200 a Top v stavebníctve a realitách a hodnotíme efektívnosť 30 stavebných podnikov. Napriek kombinovaniu údajov, nie sú do tohto skúmania zahrnuté veľké podniky ako Doprastav, Skanska alebo Inžinierske stavby Košice, pretože nezverejnili všetky údaje, ktoré sú v tejto práci využité.

V tretej časti práce hodnotíme efektívnosť hotelov a podobných zariadení agregovaných na úroveň vybraných štátov Európy. Opäť využívame výstupne orientované modely CCR-O, BCC-O, SBM-O-C a SBM-O-V.

Použité údaje sú čerpané z Eurostatu. Analyzujeme hotely v 20 európskych krajinách, ktorých výber bol ovplyvnený najmä dostupnosťou všetkých potrebných údajov. Väčšina týchto štátov patrí do Európskej únie, pričom v našom výbere sú zahrnuté relatívne „bohaté“ štáty s vysokou životnou úrovňou (napr. severské štáty), štáty s relatívne nízkou životnou úrovňou (napr. Rumunsko), ale tiež štáty upriamené na turistický ruch (napr. Španielsko). V rozhodovacom súbore sú zahrnuté aj dva štáty, ktoré nepatria do Európskej únie, ale sú známe turistickým ruchom (Chorvátsko, Slovinsko).